

HRVATSKI MUZEJ NAIVNE UMJETNOSTI
Sv. Ćirila i Metoda 3
Zagreb

PRAVILNIK

O ZAŠTITI OD POŽARA

Zagreb, 29. lipnja 2018.

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara (NN 92/10), a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (NN 116/11) ravnateljica HRVATSKOG MUZEJA NAIVNE UMJETNOSTI, sa sjedištem sv. Ćirila i Metoda 3, Zagreb (u dalnjem tekstu Muzej), dana 29. lipnja 2018. godine donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se mjere zaštite od požara i poslovi koji unapređuju zaštitu od požara u Muzej, odnosno utvrđuju se mjere i radnje koje treba provoditi u cilju uklanjanja uzroka nastanka požara, postupanja u slučaju izbijanja požara, sprečavanje širenja požara kao i pružanje pomoći unesrećenima u požaru.

Članak 2.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća način ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevini i na prostoru Muzeja, utvrđen ovim Pravilnikom, kao i provedba tehničkih normativa, normi i uputa u svezi uporabe građevina i drugih sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjeru i radnji, normative, upravne, tehničke, organizacijske, obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 3.

Svaki radnik dužan je provoditi mjeru zaštite od požara na svom radnom mjestu i/ili mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom o zaštiti od požara, podzakonskim aktima i ovim Pravilnikom te posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama koje se nalaze u građevini Muzeja.

Obveze provođenja mjeru zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovoga članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u Muzeju, na radu i školovanju u Muzeju, radi trajnog, privremenog ili povremenog obavljanja poslova te radi obavljanja poslova po posebnom ugovoru.

Radnici drugih pravnih osoba, obrtnici i njihovi radnici koji obavljaju određene poslove i uslužne djelatnosti u prostorijama i prostorima Muzeja, dužni su provoditi mjeru zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka Osobe zadužene za provođenje mjeru zaštite od požara.

Izvođač radova koji obavlja određene poslove za Muzej, dužan je imenovati odgovornu osobu za provođenje mjeru zaštite od požara, prije početka izvođenja radova.

Radnicima iz ovog članka smatraju se:

- radnici u radnom odnosu na neodređeno i određeno vrijeme,
- osobe na stručnom osposobljavanju/naukovanju (studenti, specijalizanti i sl.)
- radnici/izvršitelji koji obavljaju određene poslove na osnovi ugovora s Muzejom ili pružaju određene usluge.

Članak 4.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- rješenje o razvrstavanju Muzeja u kategoriju ugroženosti od požara
- plan i program osposobljavanja radnika
- popis i raspored vatrogasnih aparata
- upisnik o održavanju vatrogasnih aparata (redovni i periodični pregled).

Dokumentacija iz stavka 1.ovog članka pohranjuje se i čuva kod Osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara.

II. USTROJSTVO I NAČIN RADA SLUŽBE ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Članak 5.

Radnici su obvezni postupati preventivno odnosno da svojim postupcima i radom ne dovedu do opasnosti ili nastanak požara. Ustroj obuhvaća provođenje tehničkih i organizacijskih mjera zaštite od požara u koje su uključeni svi radnici u skladu sa svojim radnim mjestom, a osobito radnici s posebnim odgovornostima.

Članak 6.

Poslove zaštite od požara u Muzeju obavlja radnik zadužen za poslove zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, a kojeg imenuje ravnatelj u pisanom obliku. Radnik zadužen za poslove zaštite od požara mora imati položen stručni ispit i najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko obrazovanje u programu gimnazije ili srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju.

Osoba zadužena za obavljanje poslove zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara surađuje sa odgovornim osobama Muzeja, i o svoj problematici zaštite od požara izvještava ravnatelja Muzeja.

Članak 7.

Odgovorna osoba za provođenje mjera zaštite od požara je ravnatelj Muzeja.

III. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

Obavljanje poslova zaštite od požara u Muzeju riješeno je ugovorom od 01.01.2015. godine s ovlaštenim trgovačkom društvom ENERGOATEST ZAŠTITE d.o.o., Potočnjakova 4, Zagreb.

IV. OBVEZE I ODOGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Obveze prema tijelima nadzora

Članak 9.

Radnici raspoređeni na ovlaštene voditeljske poslove kao i svi radnici Muzeja obvezni su organu nadzora - inspekciji zaštite od požara na njihov zahtjev dati obavještenje i podatke koji su im potrebni u obavljanju nadzora.

Članak 10.

Muzej je obvezno odrediti osobu koja će organu nadzora - Inspektoratu zaštite od požara pružiti pomoć pri utvrđivanju činjenica, a što u pravilu obavlja radnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara, koji će dati potrebne isprave na uvid i predlagati odgovarajuća dokazna sredstva.

Članak 11.

Svi radnici obvezni su provoditi mjere što ih organi nadzora - inspekcije zaštite od požara utvrde u okviru svojih funkcija i ovlaštenja u postavljenim rokovima.

Članak 12.

Ravnatelj Muzeja osigurava izvršenje mjera a koje naređuje organ nadzora.

Obveze voditelja u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 13.

Voditelj odjela (u dalnjem tekstu: Voditelj) odgovoran je da prije početka i za vrijeme obavljanja radnih zadataka radnici kojima je neposredno nadređen, provode mjere zaštite od požara i eksplozija.

Članak 14.

Voditelj obavlja kontrolu i nadzor glede primjene propisanih i naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima, u pogonima i prostorima građevine za koje je zadužen. O uočenim nedostacima sastavlja zapisnik s prijedlogom i rokovima za njihovo otklanjanje.

Članak 15.

Voditelj vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje na pojedinim radnim mjestima ovisno o tehnološkom postupku, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima.

Za nesmetan pristup vatrogasnoj opremi i sredstvima za gašenje požara odgovoran je Voditelj.

Članak 16.

Voditelj je dužan upoznati svakog radnika prije rasporeda za samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka s opasnostima od požara i eksplozija, te mjerama zaštite na tom radnom mjestu ili tehnološkom procesu.

Članak 17.

Svakog radnika nakon premještanja s jednog na drugo radno mjesto, te nakon izmjene tehnološkog procesa i radnog postupka Voditelj mora upoznati s opasnostima od požara i eksplozija i provođenjem odgovarajućih mjera zaštite.

Članak 18.

Voditelj je odgovoran da na radnim mjestima gdje postoje opasnosti za nastanak i širenje požara rade radnici koji su stručno osposobljeni za takve poslove i koji su osposobljeni iz područja zaštite od požara (plinsko rezanje i zavarivanje, gdje se koristi plin, skladište zapaljivih tekućina i pogonska goriva, radovi na obradi metala, radovi prilikom lakiranja, rad u kotlovnici).

Članak 19.

Posebne dužnosti voditelja su:

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi i ne primjenjuje mjere zaštite od požara,
- nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostora, provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara,
- prekinuti rad na radnom mjestu ili tehnološkom procesu, sredstvu rada ili radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara,
- u slučaju neizravne opasnosti nastanka požara s radnikom zaduženim za obavljanje poslova zaštite od požara dogоворит ће се о привременом прекиду рада, за sve vrijeme trajanje opasnosti,
- izvestiti osobu zaduženu za provođenje mjera zaštite od požara, o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara,
- u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara pokreće stegovni postupak za utvrđivanje povrede radne dužnosti protiv radnika.

Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 20.

Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu,
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu,
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad,
- funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti nadležnom voditelju ili službi održavanja,
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru,
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama,
- brinuti se da pristup njegovom radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice,
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija ako nisu osigurane mjere zaštite od požara i eksplozija,
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim objektima i njihovim dijelovima u Muzeju
- aktivno sudjelovati u evakuaciji i spašavanju radnika, i drugih osoba koje se po bilo kojoj osnovi zateknu u objektu Muzeja u trenutku nastanka akcidentne situacije,
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješenim i nalijepljenim za njihovu upotrebu.

Odgovornosti zbog neprimjene propisanih i naređenih mjera zaštite na radu

Članak 21.

Za neosiguravanje finansijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih, te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozija odgovoran je ravnatelj.

Članak 22.

Voditelj je odgovoran za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, za dijelove procesa rada i objekta kojim rukovodi, a na kojima nisu poduzete zakonom i pod zakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Članak 23.

Za povrede obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera za Voditelja isti je kao i za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegove radne prostorije, pogona ili dijela procesa.

U provođenju postupka zbog povreda obveza iz zaštite od požara, ocjenjuju se na koji način se provode mjere zaštite od požara u pogonu ili dijelu tehnološkog procesa za koji je Voditelj zadužen.

Članak 24.

Voditelj čini lakšu povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučajevima neizvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike i kada ne obavlja svoje poslove iz područja zaštite od požara, pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Članak 25.

Voditelj čini težu povredu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršavanja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve radnike i kada ne obavlja svoje poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta na imovini i lakše ili teže tjelesne ozljede ili smrtnе povrede radnika, i drugih osoba koje se po bilo kojoj osnovi zateknu u Muzeju u dijelu procesa kojim rukovodi.

Članak 26.

Zbog povreda radne obveze iz zaštite od požara radniku se može izreći jedna od sljedećih mjera:

- opomena koju izriče neposredni rukovoditelj,
- prestanak radnog odnosa i naknada prouzročene štete, a o čemu odluku donosi ravnatelj.

Članak 27.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara, ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara,
  - nemarno i nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,
  - ne prijaviti radniku zaduženom za obavljanje poslova zaštite od požara, pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije,
  - nemarno i nesavjesno ponašati se prema opremi ili sredstvima za gašenje požara,
  - odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtjeva,
  - raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 28.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće materijalne štete uslijed požara, odnosno ako su uzrokovale lakše posljedice po zdravlje i život radnika, i drugih osoba koje se zateknu u Muzeju u trenutku akcidenta i/ili imovinu,
  - nemarno i nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara čijim je postupkom izazvan požar ili eksplozija, pa je došlo do posljedica po radnike, imovinu,
  - raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozija unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika, ili imovine,
  - ne obavijestiti Voditelja ili radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara o svim događajima i pojавama koje mogu biti uzrok požara,
  - se ne udaljiti s radnog mesta kada to od njega zahtjeva Voditelj ili radnik zadužen za obavljanje poslova zaštite od požara,
  - u okviru svojih poslova i radnih zadaća grubo zanemarivati mjere zaštite od požara ili postupa protivno odredbama ovog Pravilnika,
  - aparate i drugu opremu za gašenje požara učiniti nepristupačnom za brzu intervenciju gašenja požara,
  - u slučaju neposredne opasnosti od požara ne upozoriti druge radnike u zoni opasnosti,
  - ne ugasiti nastali požar, a nije bio ugrožen požarom ili ne obavijesti druge radnike ili odgovornu osobu ili ne da propisani znak za uzbunu,
  - ne postupiti po zahtjevu osobe koja vodi akciju gašenja požara,
  - bez opravdanih razloga odbiti sudjelovati u gašenju požara, spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom,
  - onemogućavati inspektora zaštite od požara u obavljanju poslova ili odbije mu pružiti potrebne podatke i obaveštenja,
  - ne provoditi mjere koje je rješenjem naredila nadležna inspekcija,
  - ne održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, ventilacijske, gromobranske i druge instalacije koje mogu prouzročiti nastanak požara,

- na bilo koji način svojim nemarom i neodgovornim ponašanjem pridonositi općem smanjenju sigurnosnog stanja u području zaštite od požara u građevini i prostoru Muzeja.

V. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 29.

Radnici s posebnim ovlaštenjima i odgovornostima, odgovorni za provođenje mjera zaštite od požara, primjenu propisanih mjera, upoznavanje radnika s posebnim opasnostima od požara na njihovim radnim mjestima, imaju slijedeća prava i obveze:

- predlagati poduzimanje mjera zaštite od požara koje mogu sami poduzeti,
- stalna kontrola primjene propisanih mjera zaštite od požara,
- udaljavanje radnika koji se ne pridržavaju propisanih mjera zaštite od požara i o tome obavijestiti ravnatelja Muzeja radi pokretanja postupka zbog povrede radne obveze,
- obavljanje ostalih poslova za koje su ovlašteni i provođenje odluka organa upravljanja.

Članak 30.

Posebna ovlaštenja i dužnosti u području zaštite od požara u građevini i prostoru u Muzeju imaju slijedeći radnici:

- ravnatelj Muzeja.

Članak 31.

Ovlaštenja i dužnosti ravnatelja su:

Pored poslova i zadataka koji su mu Zakonom propisani, ravnatelj Muzeja je glede zaštite od požara ovlašten za :

- nadziranje provođenja mjera utvrđenih Pravilnikom o zaštiti od požara
- organiziranje provođenja i unapređenje zaštite od požara,
- obustavu rada u objektima ili na obavljanju određenih poslova ukoliko prijeti neposredna opasnost od požara ili eksplozije,
- organiziranje izvršenja odluke i zaključka Uprave Muzeja
- pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti zbog povreda radne dužnosti uslijed nepridržavanja mjera zaštite od požara.

Članak 32.

Ovlaštenja i dužnosti osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara:

Osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara zadužena je za stručne poslove zaštite od požara u Muzeju, čiji je zadatak provođenje preventivnih mjera zaštite od požara.

Osoba iz stavka 1. ovog članka vodi brigu o ukupnom stanju zaštite od požara, i o svoj problematici zaštite od požara izvještava ravnatelja Muzeja.

Osoba iz stavka 1. ovog članka odgovorna je ravnatelju Muzeja za provođenje mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, propisima i normama te odredbama ovog Pravilnika u građevini i na prostoru kojeg je vlasnik ili korisnik Muzej.

Osoba iz stavka 1 ovog članka, ima prava i dužnosti da:

- najmanje jednom u tri mjeseca podnosi ravnatelju Muzeja izvještaj o stanju zaštite od požara,
- predlaže ravnatelju Muzeja provođenje mjera zaštite od požara koje su propisane zakonima, podzakonskim aktima te odredbama ovog Pravilnika,
- provodi u djelu odluke ravnatelja Muzeja donesene u svezi sa zaštitom od požara,
- upozorava ravnatelja Muzeja na utvrđene nedostatke prilikom inspekcijskog nadzora zaštite od požara te predlaže dinamiku njihovog otklanjanja,
- surađuje pri nadzornom pregledu i omogućuje obavljanje nadzornog pregleda, te inspektorima zaštite od požara pruža potrebne podatke i obavijesti,

- prati promjene, izmjene ili dopune propisa koji uređuju oblast zaštite od požara i predlaže izmjene i dopune ovog Pravilnika ako je u suprotnosti s propisima iz područja zaštite od požara,
- vodi propisanu evidenciju iz područja zaštite od požara (održavanje vatrogasnih aparata, ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti sustava za dojavu i gašenje požara, sustava za detekciju plina, ispitivanje gromobranske instalacija, ispitivanja elektroinstalacija, i dr.),
- podnosi prijedloge za odobrenje sredstava potrebnih za provođenje zaštite od požara,
- organizira osposobljavanje radnika iz područja zaštite od požara i o tome vodi evidenciju,
- briga o vlastitom stručnom usavršavanju
- analizira uzroke požara i eksplozija koji su se dogodili u građevini i na prostoru u vlasništvu ili korištenju Muzeja,
- planira redovno servisiranje i nabavu vatrogasnih aparata u suradnji s finansijskom službom,
- planira periodičko ispitivanje sustava za dojavu i gašenje požara i drugih instalacija te nabavku sredstava i opreme za gašenje požara u suradnji s finansijskom službom,
- provjerava provode li se mjere zaštite od požara u Muzeju,
- radi otklanjanja nedostataka utvrđenih ispitivanjima ili izvršenim nadzorom, surađuje s osobama koje održavaju objekte,
- obavlja i druge poslove iz područja zaštite od požara utvrđene propisima i ovim Pravilnikom.

VI. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA; TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 33.

Unutarnju kontrolu u području zaštite od požara organizira i provodi osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara, kao radnik koji ima posebna ovlaštenja i odgovornosti u pogledu mjera zaštite od požara, kontrolira i provjerava provode li se mjere zaštite od požara koje su regulirane odredbama ovog Pravilnika.

Članak 34.

Prilikom obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara propisane zakonom, podzakonskim aktima, normama i ovim Pravilnikom, osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara imaju slijedeća ovlaštenja:

- zabraniti rad na onim mjestima ili u prostorijama gdje postoji neposredna opasnost od nastanka požara koja se odmah ne može otkloniti,
- upozoriti radnika koji ne provodi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu ili mjestu rada te o tome izvijestiti ravnatelja Muzeja glede utvrđivanja odgovornosti i poduzimanja mjera za otklanjanje nedostataka,
- obaviti provjeru znanja radnika glede pravilnog rukovanja s vatrogasnim aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji ne pokaže zadovoljavajuće poznavanje uputiti na dodatno osposobljavanje,
- udaljiti radnika s radnog mesta ili mesta rada ako svojim postupcima na radu neposredno ugrožava imovinu i ljudske živote.

Članak 35.

U ostvarivanju funkcije unutarnje kontrole, osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara surađuje kako s organima protupožarne inspekcije, s drugim organima i voditeljima odjela unutar Muzeja, tako i izvan njegove granice.

VII. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 36.

Svaki radnik Muzeja prilikom rasporeda na radno mjesto ili premještaja s jednog radnog mesta na drugo, mora biti upoznat o svim potencijalnim izvorima opasnosti koji mogu dovesti do nastanka požara i eksplozije, načinu izvođenju radnog postupka tako da ne dođe do opasnosti od nastanka požara ili eksplozije.

Članak 37.

Sukladno obvezi iz prethodnog članka, svaki radnik mora biti detaljno upoznat u svezi s:

- izvorima opasnostima od požara koje mogu ugroziti život i zdravlje,
- načinom obavljanja poslova glede korištenja opasnih oruđa, uređaja, određenih materijala, kao i opasnostima koje postoje ili mogu nastati na drugi način, a koje mogu dovesti do nastanka požara ili eksplozije
- obvezom pridržavanja svih općih i posebnih propisa, mjera i uputa o zaštiti od požara, kao i razlozima zbog kojih se ove mjere predviđaju i primjenjuju,
- praktičnom uporabom priručnih aparata, uređaja i sredstava za gašenje požara koje je obvezan koristiti u slučaju nastanka požara kao i na način njihove uporabe i njihovog pravilnog i svrshishodnog korištenja,
- uporabom osobnih i zajedničkih zaštitnih sredstava radi zaštite života ili zdravlja u slučaju izbjivanja požara,
- obvezama, pravima i odgovornostima u oblasti zaštite od požara,
- ostalim elementima koji mogu biti od značaja za zaštitu od požara.

Članak 38.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara ili po njemu zadužena osoba, dužna je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozija na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

Nakon završenog upoznavanja radnika, izdaje mu se pisani naputak o opasnostima i mjerama zaštite od požara i eksplozija kojih se mora držati tijekom rada.

Nakon upoznavanja s opasnostima, radnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama koje mora poduzeti na tom radnom mjestu da ne nastanu požar ili eksplozija.

U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mesta na drugo radno mjesto na kojem su opasnosti i mjerne zaštite od požara različite u odnosu na prethodno radno mjesto, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara dužna je o tome upoznati radnika te ponoviti postupak sukladno stavku 2. i 3. ovog članka.

Članak 39.

Radnici koji tijekom jedne radne smjene ili tijekom određenog vremenskog razdoblja redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova moraju za te poslove biti osposobljeni i od osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara ili po njemu zadužene osobe, te biti upoznati sa svim opasnostima i mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

Članak 40.

Osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara dužna je voditi evidenciju o radnicima koji su upoznati s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu.

VIII. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 41.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje sukladno Pravilniku o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Osposobljavanje se povjerava onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Osposobljavanje i provjera znanja obuhvaća poznavanje tehnološkog postupka, rukovanje opremom i sredstvima za zaštitu od požara, odnosno priručnim aparatima za gašenje požara, poznavanje načina prijave požara, prava i obaveze radnika glede zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, te provjeru osposobljenosti za početno gašenje požara.

Po uspješno završenom osposobljavanju, nositelj osposobljavanja izdaje uvjerenje o osposobljenosti radnika.

Članak 42.

Svaki radnik mora biti osposobljen za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara.

Članak 43.

Osposobljavanje radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara obavlja se prilikom zasnivanja radnog odnosa, kod premještaja na drugo radno mjesto ukoliko su bitno različiti izvori požarnih opasnosti te druga vrsta opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara.

Članak 44.

Proširivanje znanja radnika iz oblasti zaštite od požara mora se vršiti kontinuirano radi stvaranja određenih navika i održavanja vještine u rukovanju aparatima i uređajima za gašenje požara, te mora biti usklađeno sa specifičnostima radnog mjeseta radnika odnosno poslovima koje obavlja.

Navedeno se postiže provedbom periodičnih vježbi iz zaštite od požara, za čiju organizaciju i provedbu je odgovorna osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara.

IX. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA ZA NASTANAK I MOGUĆE POSLJEDICE OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE, PRIJE STUPANJA NA RAD, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJE EVIDENCIJE O TOME

Članak 45.

Radnici koji obavljaju svoje radne zadatke u prostorijama i radnim prostorima u kojima postoji povećana opasnost od nastanka požara ili tehnoloških eksplozija:

- moraju biti osposobljeni iz zaštite od požara prije stupanja na to radno mjesto
- moraju biti osposobljeni za rukovanje sredstvima za dojavu i gašenje požara
- moraju imati razrađen postupak za slučaj nastanka požara ili tehnološke eksplozije u pisanom obliku
- provoditi periodičnu provjeru osposobljenosti iz zaštite od požara kroz organizaciju praktičnih vježbi iz zaštite od požara

X. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Službe i radnici zaduženi za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara

Članak 46.

Osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara sukladno Zakonu o zaštiti od požara glavni je organizator u provedbi mjera održavanja u ispravnom stanju opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara.

Osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara, obvezna je:

- organizirati redovni nadzor stanja opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara, njihovu dostupnost, vizualnu ispravnost,

- na svaku dojavu ili sumnju u neispravnost opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara, ili zapisnički utvrđenog nedostatka na opremi i sredstvima, ili utvrđenih nedostataka prilikom inspekcijskog nadzora, dužan je o tome izvijestiti ravnatelja Muzeja kako bi se otklonio utvrđeni nedostatak na opremi odnosno otklonila sumnja u funkcionalnu ispravnost opreme i sredstva za dojavu i gašenje požara,

- dužan je pružiti stručnu pomoć ravnatelju Muzeja kao i stručnim službama Muzeja u svezi otklanjanja nedostataka,

- voditi evidenciju o opremi i sredstvima za dojavu i gašenje požara, rokovima ispitivanja, rokovima redovnog servisiranja,

- voditi potrebne Knjige sustava za dojavu i gašenje požara,

- čuvati projektну dokumentaciju sustava za dojavu i gašenje požara.

Oprema i sredstva za dojavu i gašenje požara

Vatrogasni aparati

Članak 47.

Održavanje vatrogasnih aparata ispravnim i funkcionalnim obavlja se kroz redovni pregled i periodični servis.

Popis i raspored vatrogasnih aparata te plan održavanja vatrogasnih aparata izrađuje osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara.

Članak 48.

Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara najmanje jednom svaka tri mjeseca za vatrogasne aparate koji se nalaze u zatvorenim prostorijama u kojima nema korozivne atmosfere, a svakih dva mjeseca one koji se nalaze na otvorenom prostoru.

Članak 49.

O uočenim nedostacima u redovnom pregledu osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara pismeno će izvijestiti ravnatelja Muzeja, te nepravilnosti koje može otkloniti sam, odmah otkloniti.

Vatrogasni aparati koji su u redovnom pregledu utvrđeni kao neispravni a neispravnost se ne može odmah otkloniti moraju se zamjeniti s ispravnim vatrogasnim aparatom sa sredstvom gašenja koje gasi iste klase požara.

O izvršenim redovnim pregledima ručnih vatrogasnih aparata osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara vodi upisnik na računalu u elektronskom obliku. U upisnik se upisuje mjesto smještaja vatrogasnog aparata, kad je pregled planiran a kada izvršen, kakvo je stanje utvrđeno i tko je pregled obavio.

Članak 50.

Periodični servis vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna osoba ili obrt koja je registrirana za te poslove i ima odgovarajuće ovlaštenje za obavljanje periodičnih servisa vatrogasnih aparata.

Periodični servis vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom u godini. Prilikom odnošenja vatrogasnih aparata na pregled ne smije se ostaviti mjesto nezaštićeno odnosno na to mjesto mora se postaviti drugi vatrogasni aparat istih karakteristika do povratka aparata se periodičnog servisa.

Članak 51.

Osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara odgovorna je da vatrogasni aparati budu servisirani i nakon servisa označeni odgovarajućim naljepnicama na način propisan Pravilnikom o vatrogasnim aparatima (NN 101/11).

Članak 52.

O izvršenim periodičnim servisima vatrogasnih aparata vodi se upisnik.

Upisnik iz prethodnog stavka vodi osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara na računalu u elektronskom obliku.

Članak 53.

Vatrogasni aparati u objektu Muzeja moraju biti postavljeni na najviše 150 cm visine i označeni sa odgovarajućom naljepnicom. Prostor oko aparata mora biti slobodan radi nesmetanog pristupa istim u slučaju potrebe. Vatrogasni aparat može se koristiti samo u svrhu za koju je namijenjen.

Stabilni sustav za dojavu i gašenje požara

Članak 54.

U svrhu zaštite od požara, u prostorima Muzeja izведен je stabilni sustav za dojavu požara kojim se štiti izložbeni prostor, tavan i depo.

Ispitivanje sustava se vrši jednom godišnje od strane ovlaštene pravne osobe o čemu se ispostavlja Zapisnik.

Članak 55.

O predmetnom sustavu se vodi Knjiga održavanja vatrodojavnog sustava.

XI. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU SUSTAVA ZA UPRAVLJANJE I NADZIRANJE SIGURNOG ODVIJANJA TEHNOLOŠKOG PROCESA TE DRUGIH INSTALACIJA I UREĐAJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR I TEHNOLOŠKU EKSPLOZIJU

Članak 56.

Za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara zadužena je osobe zadužena za provođenje mjera zaštite od požara.

XII. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH ORGANIZACIJSKIH I TEHNIČKIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENOG POVEĆANOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 57.

Osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara osnovni je nosioc zaduženja razrade postupaka i poduzimanja odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanja požarnog rizika

Poslovi zavarivanja

Članak 58.

Zavarivanje na privremenim mjestima unutar ili izvan objekta Muzeja, može se izvoditi samo po prethodno pribavljenom odobrenju osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara.

Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdaje se na osnovi pisanog zahtjeva izvođača radova zavarivanja.

Članak 59.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za zavarivanje sadrži:

- naziv podnositelja zahtjeva,
- broj i datum podnošenja zahtjeva,
- naziv ustanove u kojoj se vrši zavarivanje,
- mjesto zavarivanja,
- opis radova,
- vrijeme izvođenja zavarivanja od – do
- osobno ime i prezime rukovoditelja radova,
- potpis podnositelja zahtjeva.

Članak 60.

Odobrenje za zavarivanje sadrži:

- naziv davatelja odobrenja,
- broj i datum izdavanja odobrenja,
- naziv ustanove u kojoj se vrši zavarivanje,
- mjesto zavarivanja,
- opis radova,
- vrijeme izvođenja zavarivanja od – do
- mjere koje treba poduzeti u cilju sigurnog izvođenja zavarivanja,
- potrebnu opremu te broj i vrstu aparata za gašenje požara,
- konačnu provjeru izvršenih radova,
- osobno ime i prezime rukovoditelja radova,
- osobno ime i prezime i potpis ovlaštene osobe davatelja odobrenja.

U slučajevima kada važenje odobrenja istekne, a zavarivanje nije završeno, rukovoditelj izvođača zavarivanja dužan je zatražiti produženje važenja odobrenja.

Članak 61.

Odobrenje za zavarivanje izdaje se najmanje u dva primjerka. Prvi primjerak uručuje se rukovoditelju radova, a drugi se čuva u dokumentaciji osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara, koji ujedno kada izdaje odobrenje za izvođenje radova zavarivanja izdat će odobrenje tek kada utvrdi da su predviđene i poduzete odgovarajuće mjere zaštite od požara i eksplozije.

Članak 62.

Odobrenje za zavarivanje ne smije se izdati u slijedećim slučajevima:

- za mjesta koja nisu pripremljena za zavarivanje,
- kada postoji opasnost od izbijanja eksplozije uslijed smjesa zapaljivih plinova, para ili prašine sa zrakom, zatim nedovoljno očišćenih spremnika, posuda, instalacija ili drugih dijelova postrojenja u kojima su se nalazile tvari što mogu stvarati eksplozivne smjese ili su opasne zbog požara i eksplozija, ili se u blizini radova obavljaju drugi radovi a koji u međusobnoj interakciji mogu dovesti do opasnosti od nastanka požara ili eksplozije.

Članak 63.

Za sigurno izvođenje radova zavarivanje u smislu zaštite od požara i eksplozije, neposredno odgovaraju izvođač i rukovoditelj radova te osobe zadužena za provođenje mjera zaštite od požara u Muzeju.

Članak 64.

Zavarivanje se mora izvoditi pod nadzorom rukovoditelja radova na mjestu zavarivanja i to na način i u vrijeme koje je u odobrenju određeno za zavarivanje.

Članak 65.

Rukovoditelj radova nakon dobivanja odobrenja za zavarivanje, dužan je provjeriti poduzete mjere zaštite od požara i eksplozija na mjestu predviđenom za zavarivanje, kao i utvrditi da li je isključena mogućnost izazivanja požara i eksplozija u susjednim prostorijama i prostorima, posebno ispod, iznad ili s bočnih strana od mesta zavarivanja.

U tom cilju rukovoditelj radova treba poduzeti mjere za otklanjanje eventualnih nedostataka prije početka radova (uklanjanje zapaljivog materijala, zatvaranje svih otvora, stavljanje zaštitnih elemenata sa svih strana na mjestu zavarivanja, utvrđivanje preostale koncentracije zapaljivih plinova, para ili prašine, postavljanja vatrogasnog dežurstva i drugo). Nakon završetka zavarivanja rukovoditelj radova provjerava da li su izvršeni radovi stvorili potencijalnu opasnost za nastajanje požara.

Članak 66.

Poslije obavljenog zavarivanja obavlja se primopredaja, u kojoj sudjeluju rukovoditelj radova i osobe zadužena za provođenje mjera zaštite od požara. Primopredaja se vrši zapisnički odnosno potpisivanjem na mjestu za konačnu provjeru izvršenih radova u odobrenju za zavarivanje.

Tijekom cijelog perioda obavljanja radova zavarivanja, na mjestu zavarivanja poslove nadzora obavljat će osobe zadužena za provođenje mjera zaštite od požara.

Članak 67.

Prilikom zavarivanja na privremenim mjestima zavarivanja, pod odnosno prostor mora biti horizontalno očišćen od gorivog materijala u promjeru od 10 m od mesta privremenog zavarivanja.

Ukoliko se ne može ispuniti uvjet iz stavka 1. ovog članka, onda se gorivi materijal mora zaštititi negorivim prekrivačima, ili metalnim paravanima ili zavjesama i to tako da rubovi prekrivača i preklopi budu nepropusni za iskre.

Ako se prilikom zavarivanja podovi može vodom, radnici koji vrše elektro zavarivanje moraju biti zaštićeni od mogućeg udara struje.

Članak 68.

Prilikom zavarivanja, u zoni zavarivanja unutar 10 m od mesta rada, svi otvori ili pukotine u zidovima, podovima ili vodovima moraju se prekriti, kako bi se spriječio prolaz iskrama u susjedne prostorije odnosno površine, ili se mora postaviti zavjesa ili paravan oko mesta rada, čija visina ne smije biti niža od 1,8 m.

Članak 69.

Zavarivanje u blizini zidova, pregrada, tavanica ili krugova građenih od gorivih materijala, može se vršiti samo ukoliko su postavljeni negorivi štitnici ili paravani.

Članak 70.

Zavarivanje se ne smije izvoditi na metalnim pregradama, zidovima, tavanicama ili krovovima koje imaju gorivu oblogu, kao ni na zidovima, tavanicama, pregradama ili krovovima od gorivog materijala.

Zavarivanje metalnih cijevi i drugih metalnih površina, koji su u dodiru sa zidovima pregrada, tavanicama ili krovovima od gorivog materijala, ne smije se izvoditi ni u slučajevima ukoliko se zavarivanjem može izazvati požar uslijed toplinske vodljivosti.

Samo u izuzetnim slučajevima dozvoljeno je zavarivanje metalnih zidova, tavanica, krovova, cijevnih vodova i drugoga pod uvjetom da se gorivi materiji maknu. Ako se gorivi materijal ne može ukloniti, onda se na suprotnoj strani mesta rada postavlja vatrogasno dežurstvo.

Članak 71

Na mjestima zavarivanja odgovarajuća oprema te broj i vrsta aparata za gašenje požara utvrđenih u odobrenju mora se držati u pripravnosti.

Članak 72.

Prilikom izdavanja odobrenja za zavarivanje osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara mora odrediti obavezno vatrogasno dežurstvo pri izvođenju zavarivanja.

Vatrogasno dežurstvo iz stavka 1. ovog članka s odgovarajućom opremom i sredstvima za gašenje požara mora se osigurati kod mjesta zavarivanja još najmanje 60 min. nakon završetka zavarivanja.

Članak 73.

Na privremenim mjestima za zavarivanje mogu se držati najviše po dvije boce kisika i dvije boce acetilena.

XIII. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 74.

Sve osobe koje se kreću po ugroženom prostoru, moraju biti upoznate s opasnostima i mjerama zaštite od požara.

Članak 75.

Motorna vozila koja se nalaze na prilaznim putovima (vatrogasnim putovima), moraju biti uklonjena na teret vlasnika.

XIV. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 76.

Dojava požara unutar Muzeja vrši se sustavom vatrodojave, usmenim putem radnika, mobitelom, telefonom.

Signal s centrale se proslijeđuje ugovorenoj zaštitarskoj firmi SOKOL d.o.o. Iz Zagreba.

Članak 77.

U slučaju požara van radnog vremena Muzeja ugovorena zaštitarska firma osigurava intervenciju svojih djelatnika koji po potrebi obavještavaju druge hitne službe (DUZS, vatrogasci, policija,...).

XV. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSE

Članak 78.

U prostoru muzeja ne postoje prostori i prostorije u kojima postoji povećana opasnost od nastanka požara.

XVI. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 79.

Svaki radnik Muzeja koji prvi primijeti neposrednu opasnost od nastanka požara ili primijeti požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugu osobu.

Članak 80.

Ako radnik ne može ukloniti opasnost od nastanka požara ili ugasiti požar bez opasnosti za sebe ili drugu osobu, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike o opasnosti, obavijestiti osobu zaduženu za provođenje mjera zaštite od požara, a ako i tada ne mogu ugasiti požar nazvati Profesionalnu vatrogasnú postrojbu Grada Zagreba.

Članak 81.

Prilikom dojave o nastalom požaru radnik treba dati sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja;
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe;
- da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru;

- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.);
- da li u požaru ima ozlijeđenih.

Članak 82.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu energiju,
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama,
- izvesti na siguran prostor motorna vozila
- uputiti stranke, studente i druge osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u prostorijama Muzeja da napuste prostor
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora

Članak 83.

Osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara u Muzeju, čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl.

Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe.

Članak 84.

Kao voditelj akcije gašenja požara dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se evakuiraju sve ugrožene osobe, kao i uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara ili djelovanja dima.

Postupak nakon gašenja požara

Članak 85.

Nakon završetka akcije gašenja požara u prostorima Muzeja poduzimaju se slijedeće mjere:

- na mjestu požara osigurati vatrogasno dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog javljanja požara,
- osigurati vatrogasno dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći,
- dežurnom osoblju tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara

Članak 86.

Muzej će povjeriti vanjskoj stručnoj ustanovi ispitivanje nastajanja požara i utvrđivanje uzroka požara kao i visinu učinjene štete ako je to potrebito:

- ako je u požaru počinjena materijalna šteta, ista se prijavljuje osiguravajućoj tvrtki,
- prije nastavljanja rada mjesto požara treba dovesti u stanje izvan požarne opasnosti

Upotrijebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na određena mjesta za što je odgovorna osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara, bez te opreme ne može se nastaviti rad u objektu.

XVII. DRUGE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 87.

U cilju oticanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevini i na prostorima oko njih u vlasništvu i/ili na korištenju muzeja, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećoj građevini te ugradnju uređaja i opreme u njima,
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara,
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova i drugih gorivih tvari u za to namijenjenim prostorima ili prostorijama,
- čuvanje i korištenje zapaljivih tekućina, tekućih plinova i drugih opasnih tvari koje se drže u prostorijama ili u drugim pomoćnim prostorijama,
- pretakanje, prijevoz i prenošenje zapaljivih i eksplozivnih tvari,
- određivanje mjesta i uvjeta za čuvanje masnih krpa, pamučnjaka i drugih zapaljivih i samo zapaljivih otpadaka koji se nalaze u prostorijama,
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i zabrana o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju i sl.,
- održavanje čistoće u građevini ili njihovim dijelovima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta,
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevine i prostora oko njih za evakuaciju osoba i prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila,
- opskrbljenošć građevina i građevinskih dijelova vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju propisima.

Opće mjere zaštite od požara

Članak 88.

Opće mjere zaštite od požara, primjenjuju se u cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih.

Članak 89.

Mjere zaštite od požara utvrđuju se i provode u svim radnim i pomoćnim prostorijama, a dužni su ih provoditi svi voditelji i radnici ovisno o djelokrugu poslova i radnih zadataka.

Članak 90.

Radi nesmetanog prolaza ljudi u slučaju opasnosti ili potrebe intervencije gašenja požara, svi hodnici, stubišta i prolazne površine u radnim i pomoćnim prostorijama (transportni putovi) moraju se održavati slobodnim i nezakrčenim.

Članak 91.

Na površinama navedenim u prethodnom članku, zabranjeno je odlaganje zapaljivih materijala (zapaljivih tekućina, papira, sanduka, ambalaže i sl.).

Članak 92.

Zabranjena je uporaba električnih kuhalja.

Članak 93.

U svim radnim prostorima mora biti osiguran dovoljan broj odgovarajućih posuda za odbacivanje smeća.

Svakodnevno, po završenom radu mora se obaviti čišćenje prostorija, a otpadni papir i smeće ukloniti iz kanti za otpatke iz prostorija.

Članak 94.

Za dodatno zagrijavanje pojedinih prostorija dozvoljeno je koristiti samo električne grijalice koje ne predstavljaju opasnost za nastajanje požara (el. radijatori, termo akumulacijske peći, i sl.).

Nije dozvoljena uporaba električnih grijalica s otvorenim spiralama.

Članak 95.

Svakodnevno po završenom radu obvezno je :

- isključiti iz rada sve uređaje na el. energiju,
- isključiti rasvjetu, osim predviđenih za potrebe čuvarske službe,
- zatvoriti sva vrata i prostore radnih, pomoćnih, skladišnih i drugih prostorija i prostora.

Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 96.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama.

a) Građevinske mjere zaštite od požara

Izlazi i izlazni putovi

Članak 97.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima koji su namijenjeni za evakuaciju osoba (izlazi i izlazni putovi) iz građevine u slučaju požara mora biti odgovarajuće označen te uvijek sloboden i ne zakrčen.

Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smiju biti neravnii niti djelomično uklonjeni.

Članak 98.

Podne obloge, tepisi (tepisoni) kao i mobilni prekrivači moraju biti samogasivi i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpiti, već se oštećeni dijelovi moraju u cijelosti izmijeniti.

Članak 99.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strjelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Smjerovi izlaznih putova u slučaju evakuacije moraju biti označeni po svim etažama.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Članak 100.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode izravno na ulicu ili otvoren siguran prostor koji je dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Članak 101.

Raspored i broj izlaznih vrata na prizemnim građevinskim objektima trebaju u pravilu biti takvi da udaljenost između najudaljenijeg radnog mjesta i najbližeg izlaza ne bude veća od 50 metara.

Članak 102.

Kod višekatnih građevinskih objekata raspored i broj izlaznih vrata treba u pravilu biti takvi da udaljenost između najudaljenijeg radnog mjesta i najbližeg izlaza na stubište ne bude veća od 30 metara.

Članak 103.

Rukohvati i ograde na stepeništu koje služi za evakuaciju osoba trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Članak 104.

Unutarnja vrata na radnim prostorijama i u prostorijama u kojima postoji opasnost od požara ili eksplozije moraju biti postavljena prema smjeru najbližeg izlaza.

Vanjska vrata na radnoj prostoriji moraju se otvarati prema van.

Članak 105.

Hodnici i stubišta moraju biti slobodni i ne zakrčeni, radi nesmetanog prolaza osoba, a u slučaju opasnosti da se njima može brzo i nesmetano provoditi evakuacija i spašavanje.

Otvori u zidovima

Članak 106.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije).

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Sva vrata na skladištima trebaju biti od ne gorivog materijala.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 107.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati izvori topline.

Članak 108.

Kod međukatnih konstrukcija koje imaju namjenu zaštite širenja požara po vertikali ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori.

U takvom slučaju svi međuprostori se moraju brtvti ne gorivim vatrootpornim materijalom vatrootpornosti kao i međukatna konstrukcija.

Upotrebљene zaštitne obloge i premazi za zaštitu od prodora požara moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine i biti odvojeni od stropne površine.

Članak 109.

Sve stropove odnosno međukatne konstrukcije treba pregledavati jedanput godišnje, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenja požara po vertikali, svakih 6 mjeseci.

Članak 110.

U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina ne smiju se postavljati pokrivači (tepisoni i sl.) od gorivog materijala, dok pod mora biti nepropustan (bez pukotina i oštećenja).

Članak 111.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom istih požarnih karakteristika kao i međukatne konstrukcije.

Članak 112.

Pregled podova treba obavljati jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci. Osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara odgovorna je za provedbu navedenih radova.

Dimnjaci

Članak 113.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog negorivog materijala, s okvirom koji se čvrsto ugradi, te ne smiju propuštati dim.

Vratašca trebaju biti najmanje jednaka veličini kao presjek dimnjaka.

Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Pregled dimnjaka treba obaviti prije početka sezone loženja i nakon završetka sezone loženja.

Osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara odgovorna je za provedbu navedenog.

Prometnice i prilazi

Članak 114.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako da:

- se čiste od snijega u zimskom periodu,
- se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.),
- nisu zakrčeni vozilima, te
- su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

b) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 115.

U glavnim razvodnim ormarima na objektima, kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

U objektima i radnim prostorijama dozvoljeno je koristiti samo one elektroenergetske instalacije i uređaje koji svojom izradom odgovaraju pogonskim uvjetima. Prije puštanja u rad moraju biti ispitane od strane stručne ustanove ili posjedovati uvjerenje o funkcionalnoj ispravnosti.

Članak 116.

Vizualna provjera električne instalacije obavlja se najmanje jednom godišnje, mjerjenje otpora izolacije i neprekinutost zaštitnog vodiča mora se obavljati jednom u dvije godine, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 117.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni (moraju imati odgovarajući IP zaštitu) da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Oni moraju biti zaključani kako bi se onemogućilo rukovanje i pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti na porti.

Članak 118.

Električne instalacije i uređaji moraju biti tako izvedeni tako da pri isključenju opće rasvjete ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu.

Članak 119.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da na mjestima gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 120.

Radi sprečavanja mogućnosti nastanka previsokog napona i dodira, pri izgradnji i rekonstrukciji električnih instalacija mogu se koristiti smo pravilno izrađene naprave, dobro izolirani vodovi i na te instalacije priključiti samo pravilno izrađena električna trošila

Članak 122.

Razdjelni i uklopni uređaji (u obliku ploča, postolja od metalnih profila, ormarići i sl.) moraju biti od materijala koji ne može izazvati mehanička oštećenja, utjecaje prašine, vlage, topline kao i kemijske utjecaje. Uređaji moraju biti izrađeni od čelika ili drugog nezapaljivog materijala.

Pojedini strujni krugovi trebaju biti vidno označeni postavljanjem pločica s natpisom ispod osigurača.

Članak 122.

Sklopke moraju biti građene sukladno važećim standardima, a ugrađivati se smiju sklopke koje odgovaraju uvjetima na mjestu ugradnje.

Sklopke moraju biti izgrađene i postavljene tako da se ne mogu same od sebe uključiti niti isključiti.

Na oklopu sklopki, višepolnih sklopki i preklopki, moraju biti vidljivo i trajno označeni položaji „UKLJUČENO“ i „ISKLJUČENO“.

U svim sklopkama moraju biti vidljivo označeni svi podaci propisani važećim standardima.

Članak 123.

Priklučne naprave (priklučnice, utikači, prijenosne priključnice, natikači utikači za aparate) mogu se ugrađivati i koristiti samo one vrste koje odgovaraju uvjetima na mjestu ugradnje odnosno uporabe.

Članak 124.

Osigurači i automatski osigurači moraju biti izgrađeni i postavljeni tako da nema opasnosti po okolinu od eventualnih iskrenja električne struje.

Osigurači i automatski osigurači ne smiju biti smješteni blizu lako zapaljivih materijala.

Instalacijski osigurači tipa „D“ moraju biti izrađeni tako da nije moguća primjena topljivih umetaka osigurača različitih naziva napona.

Svi sastavni dijelovi osigurača moraju biti postavljeni tako da su na svim kontaktima osigurani dobri spojevi.

Članak 125.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalaz iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Članak 126.

Pisani nalazi o ispitivanju i pregledu električnih instalacija i uređaja se pohranjuju kod osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara.

c) Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 127.

Gromobraska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi preskok elektriciteta te moguć nastanak požara kod atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskim instalacijama postavljenim na građevini mora se voditi tehnička dokumentacija – revizijska knjiga gromobranskih instalacija, po svakoj građevini posebno.

Metalne dijelove na objektu, oluke i žlebove, treba spojiti gromobranskim odvodima, ali oni se ne smiju koristiti kao hvataljka ili odvodi.

Članak 128.

Pregled gromobranskih instalacija nakon izgradnje, odnosno rekonstrukcije objekta, vrši se sukladno zakonskim odredbama.

Pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela

Članak 129.

O svakom pregledu mora se u revizijsku knjigu unositi sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz unesenog se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci eventualno potrebni na njoj.

Članak 130.

Pisani nalazi o ispitivanju i pregledu gromobranske instalacije pohranjuju se kod osobe zadužene za provođenje mjera zaštite od požara.

d) Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama

Članak 131.

Plinske instalacije i uređaji moraju biti tako izvedeni i održavani da se onemogući dovođenje u opasnost život i zdravlje ljudi ili da se dovedu u opasnost objekti i radne prostorije.

Članak 132.

Plinske instalacije moraju biti nepropusne, otporne i trajne. One moraju biti tako dimenzionirane i izvedene da na plamenicima svih priključnih plinskih trošila osiguravaju minimalni radni tlak plina.

Članak 133.

Plinska trošila moraju biti tako konstruirana, izrađena i postavljena da je u svakom trenutku osigurano potrebno izgaranje zemnog plina. To se postiže dovoljnim prilivom zraka i nesmetanim odvajanjem produkta izgaranja.

Članak 134.

Za izradu plinske instalacije smije se koristiti samo kvalitetan materijal i dijelovi izrađeni sukladno propisima.

Članak 135.

Unutarnju instalaciju plina smiju izraditi, popravljati, čistiti i održavati uz distributera plina i drugi ovlašteni plinoinstalateri koji posjeduju ovlaštenje za izvođenje i nadzor nad plinskom instalacijom.

Svako uočeno oštećenje na plinskoj instalaciji i pripadajućoj instalaciji, dužan je distributeru plina prijaviti osoba zadužena za provođenje mjera zaštite od požara.

Članak 136.

Za sve radove na novoj i bitne promjene na postojećoj plinskoj instalaciji ovlašteni plinoinstalateri trebaju podnijeti distributeru plina pismenu prijavu.

Niti jedna nova instalacija kao niti ona kojoj su bile izvedene bitne promjene ne smiju se stavljati u pogon ako je prethodno nije pregledao i ispitao distributer plina i zapisnički konstatirao njenu tehničku ispravnost.

Članak 137.

Za izvođenje plinske instalacije smiju se primjenjivati samo takvi spojevi, slavine, regulacijski, sigurnosni i drugi dijelovi instalacije izrađeni po tehničkim propisima koji su opće poznati u plinskoj tehnici.

Ispitivanje plinske instalacije na nepropusnost obavlja se jednom godišnje od strane stručne ovlaštene pravne osobe.

Članak 138.

Izmjenjivati se mogu samo vodovi, zaštitne cijevi, kutije te spojni i pričvršni materijali, a primjenjivati se može samo na način koji odgovara svim okolnostima i uvjetima na mjestu ugradnje.

Stalno položeni vodovi moraju biti izrađeni i postavljeni tako da su zaštićeni od mehaničkog oštećenja i štetnih toplinskih utjecaja.

Električne vodove treba zaštiti od pred opterećenja i osigurati ih odgovarajućim automatima od prekomjernog zagrijavanja.

XVIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 139.

Potrebno tumačenje ovog Pravilnika daje ravnatelj Muzeja.

Članak 140.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči Muzeja.

Članak 141.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Ravnateljica:

Mira Francetić Malčić

URBROJ: 02-106/1

Zagreb, 29. lipnja 2018.

Pravilnik o zaštiti od požara objavljen je na oglasnoj ploči Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti 29. lipnja 2018. godine te stupa na snagu osmog dana od objave.

PLAN I PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94).

Teoretski dio sadrži:

- a) Osnovni pojmovi o gorenju tvari koje se nalaze u prostorima s kojima radnik neposredno ili posredno dolazi u doticaj:
  - podjela tvari s obzirom na gorivost, te njihova agregatna stanja;
  - uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak eksplozivne smjese (donja i gornja granica eksplozivnosti);
  - uvjeti koji moraju biti ispunjeni za nastanak gorenja te širenje požara;
  - produkti koji nastaju kao posljedica gorenja (njihov utjecaj na čovjeka te dužina izvrgnutosti bez štetnih posljedica i drugo),
- b) Sredstva kojima se može ugasiti požar zapaljivih tekućina i plinova:
  - voda, pjena, CO₂, prah, halon, priručna sredstva te njihova učinkovitost pri gašenju;
  - mjere koje je neophodno poduzeti pri gašenju da ne dođe do ozljeda.
- c) Oprema i uređaji za gašenje i dojavu požara koji su instalirani u pogonima:
  - ručni aparati za početno gašenje požara (prijenosni i prijevozni) te njihova primjena;
  - stabilni sustav za dojavu požara
- d) Gašenje požara u specifičnim uvjetima:
  - na električnim instalacijama;
  - na zapaljivim tekućinama i plinovima;
  - na zapaljenoj osobi;
  - na motornom vozilu (osobnom ili teretnom ili cisterni koja prevozi opasne tvari);

Praktični dio osposobljavanja obuhvaća:

- rukovanje prijevoznim i prijenosnim vatrogasnim aparatima (gašenje tipskog požara s vatrogasnim aparatom napunjениm prahom i CO₂);
- rukovanje opremom za gašenje požara postavljenom uz vanjsku i unutarnju hidrantsku mrežu (gašenje požara vodom i pjenom).

EVIDENCIJA REDOVNOG PREGLEDA VATROGASNIH APARATA

Naziv pravne osobe, tijela državne vlasti ili obrtnika koja održava vatrogasne aparate:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Uočeni nedostaci i njihovo otklanjanje
											Utvrđeno stanje: upisati odgovarajuću oznaku:
											• zadovoljava + • ne zadovoljava -

(dan, mjesec i godina)

Voditelj upisnika

RASPORED RUČNIH I PRIJEVOZNIH VATROGASNIH APARATA

Građevina (prostor)	Klasa požara (A,B,C)	Požarno opterećenje (GJ/m ²)	Površina prostorije (m ²)	Broj vatrogasnih aparata po vrstama							

Voditelj upisnika :
